

Na pomoc auditorům – dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

Název dotazu: Bankovní confirmace zasláná do internetového bankovního klienta

Datum vydání: 21.12.2023

Dotaz

Klient dostal nabídku banky na vystavení bankovní confirmace za zvýhodněnou cenu, a to za následujících podmínek:

- Klient si o bankovní confirmaci zažádá prostřednictvím online formuláře ve svém internetovém bankovním účtu.
- Rozsah bankou poskytnutých informací je předem dán a klient jej nemůže ovlivnit.
- Bankovní confirmace bude doručena klientovi elektronicky do jeho internetového bankovního účtu.

Je možné takto získanou bankovní confirmaci považovat za externí confirmaci dle mezinárodního auditorského standardu ISA 505- „Externí confirmace“ (dále jen „ISA 505“)?

Odpověď

V případě, kdy o bankovní confirmaci žádá sám klient prostřednictvím svého internetového bankovního účtu a odpověď obdrží zpět klient do svého internetového bankovního účtu, nejsou splněny základní podmínky pro externí confirmace požadované odst. 7 ISA 505. Konkrétně:

- auditor neurčuje informace, které mají být confirmovány a nenavrhuje confirmační žádost,
- auditor nerozesílá confirmaci potvrzující straně,
- odpověď potvrzující strany není zaslána přímo auditorovi.

Pokud klient auditorovi takto získanou bankovní confirmaci poskytne, nelze tuto důkazní informaci označovat jako externí confirmaci, ale auditor s ní může dále pracovat. Z pohledu auditu však vždy bude mít nižší spolehlivost.

Bankovní confirmace neslouží auditorovi pouze k ověření zůstatků na bankovních účtech klienta, ale využívá se zejména k ověření existence dalších smluvních vztahů s bankou (deriváty, bankovní záruky, zástavy apod.), které mohou pro uživatele účetní závěrky představovat významnější informaci než samotné zůstatky bankovních účtů. Domníváme se, že z tohoto důvodu by měla být auditorem získána externí confirmace, která nepodléhá riziku manipulace ze strany klienta (ať již v zadání, tj. co bude banka potvrzovat nebo neoprávněné úpravě v obdržené odpovědi). Ani případná přímá účast auditora při stahování bankovní confirmace z internetového bankovního účtu formou pozorování není zárukou, že s odpovědí nebylo manipulováno, protože např. existuje možnost, že klient v daném okamžiku neukazuje skutečné internetové bankovní účty, ale pouze jeho kopii.

Pokud auditor identifikoval riziko úplnosti rozeznávaných závazků nebo pohledávek a zveřejnění z titulu existence dalších smluvních vztahů s bankou, pak by se neměl spokojit s méně spolehlivou informací (tj. informací zprostředkovanou klientem), pokud je k dispozici informace spolehlivější. Auditor by tak měl požádat klienta, aby byla žádost o bankovní confirmaci zaslána auditorem bance a následně bankou auditorovi (ať již v listinné nebo elektronické podobě, nebo s využitím nezávislé platformy pro zasílání a správu confirmací).

Na pomoc auditorům – dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

Dovolujeme si také upozornit, že v případě, kdy vedení klienta odmítne odeslat externí confirmaci, je auditor povinen vyžádat si v souladu s odst. 8 a 9 ISA 505 vysvětlení vedení a vyhodnotit relevantnost důvodů pro toto odmítnutí. Pouhá úspora nákladů na straně klienta není dle našeho názoru relevantním důvodem. Dále je také auditor povinen zohlednit dopad tohoto omezení na vyhodnocení rizik materiální nesprávnosti. Pokud auditor vyhodnotí, že riziko materiální nesprávnosti je významné, bude mít toto omezení rozsahu auditu ze strany vedení pravděpodobně dopad na výrok auditora např. ve formě výhrady z titulu omezení rozsahu.

Upozorňujeme, že odpověď Komory auditorů ČR (KA ČR) na výše uvedený dotaz je založena na současném znění právních předpisů a jejich převažujících interpretacích, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené v této odpovědi.

Dále upozorňujeme, že KA ČR nemůže vydávat závazná stanoviska a nemůže suplovat funkci regulátora účetnictví a auditu. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. KA ČR tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoli škodu, která by vznikla třetím osobám v souvislosti s využíváním názoru prezentovaného v této odpovědi. Při zpracování odpovědi jsme vycházeli ze skutečností popsaných v dotazu.